

Raadsvoorstel

	afdeling	:	Bedrijfsvoering
	programma	:	
datum voorstel	thema	:	
agendapunt nr.	registratie code	:	18B.04743
voorstel nr.	behandeld door	:	W.A. Dingemanse
Raadsvergadering	e-mail	:	wa.dingemanse@veere.nl
commissie	doorkiesnummer	:	488
portefeuillehouder		:	

Onderwerp:

Programmabegroting 2019.

Voorstel

1. Vast te stellen de programmabegroting 2019 en de financiële begroting 2019.
2. In te stemmen met de extra verhoging van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing in 2019.

Samenvatting

Dit is ons voorstel tot het vaststellen van de programmabegroting 2019 en de financiële begroting 2019. Hiermee stelt de raad het beleid voor 2019 vast en stelt de budgetten voor de programma's en de daarbij behorende prioriteiten voor 2019 beschikbaar. De meerjarenramingen 2020-2022 zijn ook geactualiseerd.

Als onze belangrijkste opdracht voor de komende jaren zien wij, dat we in goed overleg met onze inwoners de leefbaarheid in onze kernen op peil houden en waar nodig verbeteren.

Inleiding

Dit college is trots op onze gemeente. De diversiteit van 13 kernen met elk hun eigen DNA is daarbij voor ons heel belangrijk.

Net als onze inwoners voelen we ons verantwoordelijk en hebben we zorg voor mens en omgeving.

We willen netjes met elkaar omgaan, ons unieke open landschap en mooie kust bewaren en ruimte bieden om fijn te wonen.

Maar we weten ook dat toeristen in onze gemeente belangrijk zijn.

We vinden dat we alleen vooruit kunnen komen door eerlijke en open communicatie, met het doel om te verbinden en samen te verbeteren.

Op die manier houden we een, in alle opzichten, gezonde gemeente en we nodigen iedereen uit om daar een positieve bijdrage aan te leveren.

We bieden u de programmabegroting 2019 aan. Hierin presenteren we een financiële vertaling van ons werkprogramma gemeente Veere 2018-2022. In grote lijnen zetten we op veel gebieden het huidige beleid voort. Op bepaalde terreinen stellen we een wijziging of intensivering van beleid voor.

Voor de komende jaren hebben we de volgende topprioriteiten benoemd:

- Leefbaarheid in relatie tot recreatie en toerisme, uitgewerkt per kern,
- Vraaggerichte woningbouw,
- Samenwerking en organisatie in het sociaal domein,
- Duurzaamheid,
- Nieuwe opzet van de structuur en cultuur van de interne organisatie.

De financiële positie van Veere is gezond. Dit blijkt uit de financiële kengetallen, de sluitende meerjarenbegroting en het weerstandsvermogen dat ruim voldoende is. We staan voor een gedegen financieel beleid en willen de financieel gezonde positie zo behouden. Het beleid willen we in principe vorm geven met een beperkte ontwikkeling van de lastendruk.

Als er sprake is van een belasting/heffing die dient als dekking van kosten, kan een hogere stijging noodzakelijk zijn. Dit doet zich in 2019 voor bij de exploitatie van de riolering en de afvalinzameling. De overige gemeentelijke belastingen (o.a. OZB) verhogen we met maximaal het inflatiepercentage.

Dit betekent voor onze inwoners per saldo een verhoging van de lastendruk met ca. 4% in 2019.

Wat willen we bereiken

De gemeenteraad moet elk jaar voor 15 november de begroting voor het komende jaar vaststellen. De raad kan met de begroting zijn sturende en kaderstellende taak invullen. Het doel is om een financieel gezonde gemeente te blijven met een gedegen financieel beleid.

Argumenten

1.1 De raad autoriseert per programma de begroting en daarmee ook de prioriteiten voor 2019.

De raad geeft met het vaststellen van deze begroting de financiële kaders aan. De begroting is tevens de basis om de controlerende taak van de raad te ondersteunen. Per programma is een specificatie opgenomen van de budgetten per taakveld. Deze is informatief. Bij de programma's zijn ook de prioriteiten aangegeven die wij in 2019 willen uitvoeren.

1.2 De begroting 2019 en meerjarenramingen 2020-2022 zijn structureel in evenwicht.

Nadat alle mutaties zijn verwerkt in de begroting 2019 is sprake van een sluitende meerjarenraming. In de laatste jaarschijf is zelfs sprake van een positief saldo.

1.3 De totale lastendruk in 2019 stijgt voor een huishouden met ca. 4%.

De OZB stijgt volgens de uitgangspunten met het inflatiepercentage (1,4%). In afwijking daarvan stijgen de rioolheffing en afvalstofheffing met respectievelijk 6,3% en 5,8%. Er is hierdoor sprake van een stijging van de lastendruk met gemiddeld ca. 4%. Dit is afhankelijk van het type huishouden, de WOZ-waarde en het waterverbruik.

In de algemene commissie is een stijging van de lastendruk van 3,3% genoemd. Door de wijziging als genoemd bij argument 2.2 komt deze nu hoger uit.

2.1 De tarieven rioolheffing stijgen met 6,3% omdat de kosten stijgen en er nog geen volledige dekking van de kosten is bereikt.

De kosten van de exploitatie van de riolering stijgen extra met 4,9%. Als we uitgaan van 100% kostendekking, betekent dit dat de tarieven rioolheffing ook moeten stijgen met hetzelfde percentage. Samen met de inflatieverhoging komt de totale stijging op 6,3%.

2.2 De tarieven afvalstoffenheffing stijgen met 5,8% omdat de kosten stijgen en er nog geen volledige dekking van de kosten is bereikt.

In de kosten van de afvalinzameling e.d. is er per saldo sprake van een extra kostenstijging van 4,4%. Als we uitgaan van 100% kostendekking, betekent dit dat de tarieven afvalstoffenheffing moeten stijgen met hetzelfde percentage. Samen met de inflatieverhoging komt de totale stijging op 5,8%.

In de algemene commissie is een extra stijging genoemd van 3,75%. De stijging komt nu hoger uit door de forse verhoging van de afvalstoffenbelasting voor brandbaar restafval die op Prinsjesdag bekend werd.

Duurzaamheid

Het thema duurzaamheid is belangrijk in het beleid van Veere. In het werkprogramma is het als topprioriteit benoemd. Naast de verplichte paragrafen is er een aparte paragraaf duurzaamheid opgenomen met daarin de routes van ons duurzaamheidsplan, de doelstellingen en uitvoeringsmaatregelen.

Risico's en kanttekeningen

- 1.1 *Er is dit jaar geen kaderbrief/-nota opgesteld voor de begroting 2019.*
In verband met de coalitievorming is er geen kaderbrief of -nota opgesteld vóór de zomervakantie. Om uw raad mee te nemen in het proces van deze begroting hebben we op 17 september jl. een algemene commissie georganiseerd. Hierin is een technische toelichting gegeven op de uitgangspunten van de begroting, de financiële vertaling van het werkprogramma, de financiële positie van Veere en de risico's daarbij.
- 1.2 *In de begroting 2019 rekenen we, gelet op de huidige inflatie, met een te laag percentage.*
Het beleid tot op heden is om als inflatie in de begroting voor zowel de uitgaven als de inkomsten te rekenen met een door het Centraal Planbureau gepubliceerde index voor 2019. Deze index is de prijs overheidsconsumptie netto materieel (IMOC, %), gepubliceerd in maart 2018: 1,4%. Als we in algemene zin kijken naar de inflatieontwikkeling voor lonen en prijzen op dit moment, hebben we de indruk dat de hiervoor genoemde index (voor tarieven en belastingen) onvoldoende is en niet representatief voor de feitelijke kostenstijging in de gemeentebegroting. Bij de kaderbrief 2019 komen we hier op terug met een voorstel voor een nieuw uitgangspunt. Voor de huidige begroting heeft het geen gevolgen.
- 1.3 *Er zijn nieuwe ontwikkelingen over de precariobelasting voor kabels en leidingen.*
Eerder heeft de raad in principe besloten om de opbrengst precariobelastingen op kabels en leidingen aan de burger terug te geven via de belastingheffing. In een zaak van de gemeente Hulst heeft de rechtbank in hoger beroep het betreffende nutsbedrijf (Enduris) in het gelijk gesteld. De aanslag over 2016 is ten onrechte opgelegd.
De gemeente Hulst is, gesteund door alle Zeeuwse gemeenten, een nieuwe procedure gestart, nu voor het belastingjaar 2017. We beraden ons op deze situatie en houden u op de hoogte van de ontwikkelingen.
- 1.4 *We baseren de raming van de algemene uitkering op de meicirculaire 2018.*
Volgens de uitgangspunten voor de begroting baseren we de raming van de algemene uitkering op de meicirculaire 2018. Kort na Prinsjesdag is er een nieuwe circulaire verschenen (septembercirculaire 2018). Een snelle beoordeling wijst uit dat de algemene uitkering voor 2019 ongeveer op het niveau blijft van de meicirculaire 2018.
- 1.5 *Om een gezonde financiële positie in Veere te behouden moeten we een vinger aan de pols houden.*
Voor een gezonde financiële positie is niet alleen van belang dat de meerjarenramingen structureel en reëel sluitend zijn. De financiële kengetallen geven hier ook een indicatie voor. Met name het weerstandsvermogen, de schuldpositie en de solvabiliteit geven aan in hoeverre de gemeente in staat is om risico's op te vangen, in welke mate de leningenportefeuille drukt op de begroting en of de gemeente goed in staat is om te voldoen aan haar verplichtingen. De provincie Zeeland als toezichthouder geeft hiervoor signaleringswaarden om aan te geven in welke mate het risicovol is voor een gemeente. Tot op heden kent Veere een laag tot gemiddeld risicoprofiel.
Met het nog lopende investeringsprogramma uit vorige begrotingen en deze begroting voor de komende jaren is het belangrijk een vinger aan de pols te houden. Met name de verwachte investering in het Maatschappelijk Vastgoed, die mogelijk op ca € 20 miljoen uit kan komen, moeten we op de korte en middenlange termijn onze schuldpositie en solvabiliteit scherp in de gaten houden. Bij

elke (grote) investeringsbeslissing moeten we deze aspecten goed in beeld hebben en meewegen in de beslissing. Met het huidige investeringsprogramma bestaat het risico dat we opschuiven naar een gemiddeld tot hoog risicoprofiel.

- 1.6 *De notitie grondexploitaties 2016 van de commissie BBV is van toepassing.*
Uiterlijk 31 december 2019 moet een toets plaatsvinden op de marktwaarde van de gronden die nog niet in exploitatie zijn genomen tegen de geldende bestemming. Als daarbij sprake is van een duurzame waardevermindering, moet dat uiterlijk 31 december 2019 leiden tot een afwaardering van deze gronden. In de notitie grondexploitaties 2016 is door de commissie BBV ook een stellige uitspraak gedaan over voorbereidingskosten bij grondexploitaties. Deze mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven staan. Na maximaal 5 jaar moet er een actieve grondexploitatie zijn of worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat. In de algemene commissie van 17 september jl. zijn deze risico's toegelicht en zijn de situaties concreet benoemd waar dit van toepassing is. In de 'Voortgang Grondbedrijf' in de financiële begroting 2019 is toegelicht bij welke toekomstige grondexploitaties dit aan de orde is. In de loop van 2019 volgen er voorstellen.
- 2.1 *De objectafbakening voor de afvalstoffenheffing voeren we hoogstwaarschijnlijk pas in m.i.v. 2020.*
We werken aan een uniformering van de objectafbakening bij de belastingheffing. Voor de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing wordt de WOZ-object afbakening het uitgangspunt. Voor de eerste 2 heffingen is dit al geregeld. In de begroting 2018 is aangekondigd dat de objectafbakening voor de afvalstoffenheffing gelijktijdig met DIFTAR (of een andere wijze van heffen afhankelijk van de inzamelmethodiek) ingevoerd zal worden. Gelet op de lopende experimenten van afvalinzameling kan deze wijziging pas op z'n vroegst in 2020 ingevoerd worden. Tot dat moment lopen we het risico van bezwaarschriften tegen de afvalstoffenheffing van belastingplichtigen met meerdere recreatieobjecten. De belastingsamenwerking onderzoekt op dit moment de mogelijkheid of we dit met een beleidsregel van het college van B&W tijdelijk kunnen oplossen.

Geld

In het begrotingsbeeld in de programmabegroting is de financiële positie in de meerjarenramingen van de gemeente Veere weergegeven. In de financiële begroting 2019 zijn op pagina 3 tot en met 6 de verschillende posten/mutaties toegelicht. Wij verwijzen daar naar.

Uitvoering

Kwaliteit beleidsteksten

In de vorige begroting zijn we gestart met een kwaliteitsslag in de beleidsteksten met aandacht voor begrijpelijk schrijven. Met de vertaling van het werkprogramma naar de begroting kreeg dit ook weer bijzondere aandacht. De komende jaren willen we dit verder ontwikkelen. In de verschillende programma's zijn de doelstellingen (met als vraag: wat willen we bereiken?) en de maatregelen (met als vraag: wat gaat het college er voor doen?) verbeterd.

Aparte voorstellen

Door het vaststellen van de begroting stelt de raad de investeringen beschikbaar die voor 2019 zijn gepland. Volgens de financiële verordening kan de raad besluiten van welke investeringen eerst een apart voorstel voorgelegd moet worden.

Voor de volgende 8 onderwerpen, die genoemd zijn in het raadsbesluit van 9 november 2017, volgen we in ieder geval een uitgebreid proces van Informeren, Oordeelsvorming en Besluiten:

1	Maatschappelijk vastgoed
2	Serooskerke (vastgoed, Serooskerke Oost, Zandpunt, Goudvijver e.d.)
3	Visie Domburg (parkeren, woningbouw, Nehalenniagebied, museum, Oosterloo e.d.)
4	Omgevingswet en Bestemmingsplan +
5	Economische Agenda
6	Uitvoeringsprogramma Kustvisie
7	Landbouwnota
8	Bestemmingsplan kleinschalig kamperen

Digitale programmabegroting 2019

Deze programmabegroting voor 2019 presenteren we in digitale vorm (<https://veere.begrotingonline.nl>). Deze programmabegroting kan de raad, maar ook burgers en ondernemers op digitale wijze via internet raadplegen. Dit kan via verschillende invalshoeken: per programma, naar doelgroep, naar kern, maar ook naar portefeuillehouder.

Besluitvormingstabel 2019.

De planning van de bestuurlijke besluitvorming voor 2019 is opgesteld en als document bijgevoegd.

Behandeling gemeenteraad.

Voor de behandeling van de begroting 2019 geldt de volgende aanpak:

1. algemene beschouwingen per fractie. Per fractie 10-15 minuten beschouwingen op hoofdlijnen.
 - a. Vaste volgorde van spreken + spreken vanaf spreekgestoelte.
 - b. Spreekvolgorde: CDA, SGP/ChristenUnie, PvdA/GroenLinks, DTV en VVD.
 - c. Na elke beschouwing kunnen raadsleden vragen stellen aan de spreker.
2. Gelegenheid voor de fracties om te reageren op de beschouwingen van de overige fracties.
3. Reactie door het college.
4. Beraadslaging door de raad.
5. Indienen van moties en amendementen (moties of amendementen over zaken met ingrijpende financiële consequenties gaan vergezeld met suggesties over dekking en/of ombuiging).
6. Stemming over moties en amendementen en aansluitend vaststellen van / beslissingen over de kadernota door de raad.

Bijlagen (met Corsa nummer)

- Programmabegroting 2019 – PDF-versie (18B.04845)
- Financiële begroting 2019 (18B.05141)
- Besluitvormingstabel 2019 (18B.04844)

Burgemeester en wethouders van Veere,
de secretaris,

de burgemeester,

J.F.M. Steinbusch

drs. R.J. van der Zwaag

Volgens voorstel door de raad besloten op
de griffier,

de voorzitter,

mr. J.C. Waverijn

drs. R.J. van der Zwaag